

Obiteljske veze / Shoplifters / Manbiki kazoku

Režija i scenarij: Hirokazu Kore-eda
drama, Japan, 2018.

„Porodicu ne čine samo oni s kojima smo u krvnom srodstvu. Čine ju i oni koji nas drže za ruku kada nam je najpotrebnije“, citat nepoznatog autora

Smjestivši događanja i aktere u sadašnjicu tokijskog siromašnog predgrađa Hirokadu Kore-eda istražuje značenje i smisao postavljenih i općedruštveno prihvaćenih moralnih načela i vrijednosti. Kore-eda propituje što je obitelj, koja joj je uloga i kojim se sredstvima može koristiti za osiguranje samoodrživosti. Stavlja na vagu uobičajena poimanja ispravnog i neispravnog i pokazuje kako vrijednosni sudovi nisu apsolutni već meandriraju kroz prostor i vrijeme ovisno o kontekstu.

Trigeneracijska šesteročlana zajednica životari na rubu egzistencije u pretijesnom stančiću i kreira nepisana pravila, navike i norme prema kojima funkcioniraju. Iako za svoj svjetonazor i činjenje imaju zgodno samodefinirana opravdanja ne kupuju me “na prvu”. Ne prihvaćam da krađe u dućanu, otuđenje predmeta iz vešeraja, iznuda novca, prostitucija i slične sitnokriminalne radnje koje su im na dnevnom repertoaru nisu na štetu drugih. Moralne norme su tu da zašтите ljude od ljudi, a tvrdnja da je moralno ono poslije čega se osjećaš dobro, a nemoralno ono poslije čega se osjećaš loše zanemaruje onu drugu stranu koja ima jednako pravo na istovjetni osjećaj.

Tankoćutan kakav je, film Obiteljske veze ne dopušta da su ostane „na prvoj“ pa se lagano i prirodno ploveći kroz kadrove, uz usputne nenametljive dijaloge, šestorka suptilno uvlači pod kožu. Dijalozi su nevjerojatno sugestivni u svojoj nepotpunoj artikulaciji pa dopuštaju naslutiti moguće povode i posljedice. Govore puno više od izgovorenog. Još više govore krupni planovi lica koja su tako izražajna da jednostavno zrače silnu ljudskost, toplinu i empatiju koja prožima sve aktere. Kamera bilježi nevjerojatan kolaž emocija i nadoknađuje sve neizgovoreno. Svi glumci (od najmlađe do najstarije) su potpuno prirodni, naprosto žive život te obitelji i sve im vjerujemo. Uprkos svim pratećim nedaćama oni su istinski sretni ljudi koji se vole i podržavaju i to im bez imalo dvojbe daje pravo da se zovu obitelj.

Samo je pričin da se Kore-eda isključivo fokusirao na ovu neobičnu obitelj i da nema pretenzija baviti se širim društvenim (ne)prilikama. Neizravno nas tjera na razmišljanje i neminovnu usporedbu s brojnim bolje situiranim, potpuno nefunkcionalnim obiteljima koje, osim po krvnom ili bračnom srodstvu, niti po jednoj drugoj karakteristici nemaju pravo zvati se obitelj.

Vesna Valić

Projekt Filmski kritičari 54+